Jüdische Pester Zeitung.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריען
אונד דער פרענומעראציאנס-פרייס
בעגיננט מיט דעם דאטום דער
ערסטען בלאטטעס.

דיא רעדאקציאָן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ׳ 29
וואהין מאן אויך דיא פרענומעראציאנס-געלדער צו זענדען בעליעבע.

יודישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דריימאל וואָכענטליך
מאָנטאג, מיטטוואך אונד פרייטאג,
אונד קאָסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולד.— קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולד.— קר. ע. וו.
פירטעליעהר. 2 גולד.50 קר. ע. וו.

פיר׳ם אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולד.— קר׳ ע׳ וו׳
האלביעהריג 5 גולד.50 קר׳ ע׳ וו׳
פירטעליעהר׳ 2 גולד.75 קר׳ ע׳ וו׳

Nr. 49. פיערצעהנטער יאהרגאנג — פעסט, פרייטאג ט אייר ה.תרמ״ב. — Pest, den 28. April 1882.

שלום דער דעלעגאציאָנען.

דיא מעהרהייט דער אונגארישען דעלעגאציאָן האט נון דאס איהריגע דורכגעזעטצט אונד אויסגעפיהרט. דיא צוויא מילליאָנען זינד נון ווירקליך דעם קריעגס-מיניסטער אבגעצאָגען וואָרדען. פאָרגעסטערן האבען אין וויען דיא אונגארישע אונד עסטערייכישע דעלעגאציאָן צוזאממען אין איינעם זאאלע געוויססערמאססען איינע „שטוממע" זיטצונג אבגעהאלטען. — וויר נעננען דיעזע זיטצונג איינע „שטוממע", וויל דא קיינע בעראטהונגען אונד רעדען געהאלטען ווערדען דורפטען; עס דורפטע נור ענטוועדער מיט „יא" אָדער מיט „ניין" געשטיממט ווערדען. דער בעשלוס דער אונגארישען דעלעגאציאָן, נאך וועלכעם דעם קריעגס-מיניסטער פאָן דען פערלאנגטען 23,733,000 נור 21,700,000 גילדען בעוויללינט ווערדען זאָללען, וואורדע מיט 59 געגען 45 שטיממען, אלזאָ מיט איינער מעהרהייט פאָן 14 שטיממען אנגענאממען. אבער מיטגליעדער דער עסטערייכישען דעלעגאציאָן שטיממטען מיט דען אונגארישען דעלעגירטען פיר דען אבצוג. פאָן דען אונגארישען דעלעגירטען שטיממטע נור איינער (גראף אנטאָן סעטשען) געגען דאס אבציעהען. אונזער קריעגס-מיניסטער גלייבטע נאך ביז צום לעטצטען אויגענבליקע, דאס ער זיינע פאָללע פאָדערונג דאך דורכזעטצען ווערדע, דען זאָנסט העטטע ער זיך גלייך דען בעשליססען דער אונגארישען דעלעגאציאָן געפיגט אונד דאס געמיינזאמע אבשטיממען דער ביידען דעלעגאציאָנען ערשפארט.

עס צייגטע זיך אויך ביא דיעזער געלעגענהייט, דאס אונטער דען אונגארן איין גראָססערעס צוזאממענהאלטען אלס אונטער דען עסטערייכערן בעשטעהט. דער זיעג דער אונגארישען דעלעגאציאָן איזט וואָהל, וויא וויר בערייטס געזאגט, קיין זאלך גראָסער, דענן דיא בעוויללינטען 21,700,000 גילדען זינד דאך אייך עטוואס מעהר אלס אונזער קליינעם געלד; אבער זיא האט היעמיט דעם קריעגס-מיניסטער געצייגט, דאס זיא איהם דאך ניכט אללעס, וואס ער פערלאנגט, בעוויללינן מוס; זיא בעקונדעטע דאמיט, דאס איהר דיא גאנצע בעזעטצונגס-פאָליטיק נאך אימער אין טיעפסטער זעעלע פערהאסט איזט, אונד דאס זיא נור דער צווינגענדען נאָטהווענדיגקייט געהאָרכטע, ווען זיא פיר דיא סאָלדאטען אונזערער מאָנארכיע דיא ערפאָרדערניססע בעוויללינט.

איבער דען פערליוף דיעזער זעלטזאמען געמיינשאפטליכען זיטצונג דער דעלעגאציאָנען ווירד פאָלגענדעס בעריכטעט: „פאָרגעסטערן, מיטטוואך אום 11 איהר פאָרמיטטאגס, פערזאממעלטען זיך דיא מיטגליעדער ביידער דעלאגאציאָנען אים פעסטזאאלע דער אקאדעמיע דער וויססענשאפטען אין וויען, אום אין געמיינשאפטליכער זיטצונג איבער דיא צווישען דען בעשליססען דער ביידען דעלעגאציאָנען שוועבענדע דיפפערענץ אבצושטיממען. דיא עסטעררייכישען דעלעגירטען נאהמען רעכטס, דיא אונגארישען לינקס איהרע פלעטצע. פאָן דען 2 פרעזידענטען ביידער דעלעגאציאָנען פיהרטע דער פרעזידענט דער אונגארישען דעלעגאציאָן, קארדינאל האַיינאלד, דען פאָרזיטץ. נעבען איהם זאס ריטטער פאָן שמערלינג, דער פרעזידענט דער עסטערייכישען דעלעגאציאָן. נעבען דיעזען זאססען דער שריפט-פיהרער דער עסטערייכישען אונד דער שריפט-פיהרער דער אונגארישען דעלעגאציאָן. דיא ביידען דעלעגאציאָנען וואָרען אין גלייכער אנצאהל. פאָן דער אונגארישען דעלעגאציאָן וואָרען 53 מיטגליעדער אונד עבענזאָפיעל פאָן דער עסטערייכישען. אים גאנצען וואָרען אלזאָ 106 דעלעגירטע אנוועזענד.

פרעזידענט האַיינאלד ריכטעטע אן דיא אונגארישען דעלעגירטען אין אונגארישער שפראכע פאָלגענדע פראגע: זאָללען פאָן דען, פאָם קריעגס-מיניסטער געפאָדערטען 23,733,000 גילדען דיא 2,033,000 גילדען אבגעצאָגען ווערדען אָדער ניכט?

דער שריפט-פיהרער דער עסטערייכישען דעלעגאציאָן וויעדערהאָלטע דיעזע פראגע אין דייטשער שפראכע.

עס וואורדע נון אבגעשטיממט, אונד וויא וויר בערייטס אָבען ערוועהנטען, שטיממטען 59 פיר אונד נור 45 געגען דען אבצוג; זאָמיט זינד נון דעם קריעגס-מיניסטער דיא 2,033,000 גילדען אבגעצאָגען וואָרדען.

וויא וויר עבען שאָן ערוועהנט, איזט אונזער הערר קריעגס-מיניסטער וועגען דיעזעס אבציגעס ניכט צו בעדויערן. זאָללטע ער ביז צום הערבסט מעהר אלס 21,700,000 גילדען געברויכען מיססען, זאָ ווירד ער זיך שאָן צו העלפען וויססען; נור ווירד ער היער פאָרזיכטיגער צו ווערקע געהען, אלס ווענן מאן איהם דאס גאנצע בעוויללינט העטטע. ווענן מאן איהם נעמליך דיא גאנצען 23,733,000 גילדען בעוויללינט העטטע, זאָ ווערען דיעזע איינמאל דאהין; דענן נאך ניע זאגטע איין קריעגס-מיניסטער: „מיינע העררען! איהר האבט מיר וואָהל זאָ פיעל געלד בעוויללינט, אבער איך האבע עס גאָטטלאָב ניכט אויפגעברויכט אונד געבע איך אייניגע מילליאָנען צוריק!"

ביא דער שלוס-זיטצונג דער עסטערייכישען דעלעגאציאָן היעלט דער פרעזידענט ריטטער פאָן שמערלינג איינע רעדע, אין דער ער אונטער אנדערם זאגטע: „מיינע העררען! מיט דען איניגען געפיהלען אונזערער פאָטערלאנדסליעבע, דיא אונס אללע בעזעעלט, האבען וויר דער רעגיערונג דיא מיטטעל צור פערפיגונג געשטעללט, דיא פאָן איהר אין אנשפרוך גענאָממען וואורדע, אום דען איפשטאנד אים זידען אונזערער מאָנארכיע צו אונטערדריקען. וויר האבען דאס אָפפער געבראכט, דענן וויר קאָננען עס אונס ניכט פערהעהלען, דאס דאדורך דען שטייער-צאהלערן נייע לאסטען אויפגעלעגט ווערדען! — אום זאָ לעבהאפטער אונד בערעכטיגטער איזט דאהער דער וואונש, דאס עס אונזערער רעגיערונג געלינגען מאָגע, זאָבאלד אלס מאָגליך דיא רוהע אים זידען אונזערער מאָנארכיע הערצושטעללען אונד זיכערע פאָרזיכטס-מאסרעגלן געגען וויעדערהאָלונגען דער אונרוהען צו טרעפפען. עס ווערע שאָן אן דער צייט, דאס אונס דיא פאָן אונזערער ארמעע בעזעטצטען טירקישען פראָווינצען קיינע קרייצער מעהר קאָסטען מאָגען, אינדעם דיא אויסגאבען דיעזער פראָווינצען דורך דיא אייגענען איינקינפטע געדעקט ווערדען!"

פאָרטדויערנדע יודענפערפאָלגונגען אין רוסלאנד.

דיא גאנצע וועלט איזט נאך אימער מיט אבשייא אונד ענטזעטצען ערפיללט איבער דיא שרעקליכען גרייעל-טהאטען, וועלכע אן דען רוסישען יודען פעראיבט ווערדען. אין דער טהאט בריינגט יעדער טאג נייע שרעקליכע אונד שוידערהאפטע איינצעלהייטען איבער דיא ליידען דער יודען אין זיד-רוסלאנד. עס בעשטעטיגט זיך נון, דאס פיעלע יידישע וויבער אונד מעדכען געשענדעט אונד פירכטבאר פערשטיממעלט אונד פערקריפפעלט וואָרדען. מאן ליעס דיא פערשטיממעלטען פאָטאָגראפירען אונד זענדעטע דיא פאָטאָגראפיען נאך לאָנדאָן. עס זינד שרעקליכע בילדער. איינעם וואורדע דיא האנד אבגעריססען, איינעם דיא נאזע א״ ז׳ וו׳. ליידער טהוט דיא רוסישע רעגיערונג נאך אימער קיינען שריטט, אום דיא נאך בעפאָרשטעהענדען גרייעל-טהאטען צו פערהינדערן. נאך אימער וויטהען דיא רוסישען בויערן אין דעם וואהנע, דאס דער רוסישע קאיזער זעלבסט דיא אויסראָטטונג דער יודען ווינשע.

וויא עס זיך הערויסשטעללט, איזט דער קראוואלל אין באלטא ניכט פלאָטצליך אויסגעבראָכען, זאָנדערן וואר פאָן לאנגער האנד פאָרבערייטעט. צום בעווייזע האט דער בירגערמייסטער פאָן באלטע שאָן 8 טאגע פאָר אויסברוך דער אונרוהען אלל זיין אייגענטהום פערזיכערט אונד דיא פייערשפריטצע אין זיינעם האָף געשטעללט. ער וואוסטע נעמליך, דאס דא באלד עטוואס פאָרגעהען ווערדע. יא, דער פאָליצײ-מייסטער ליעס נאך אם 7-טען מערץ דיא אנגעזעהענסטען יודען פאָן באלטא צו זיך רופען אונד טהיילטע איהנען מיט, דאס ער בריעפע אָהנע נאמענס-אונטערשריפט ערהאלטען, אין וועלכען איהם בעפאָרשטעהענדע יודענפערפאָלגונגען אנגעצייגט ווערדען. דיא זאָ ערשראָקענען יודען וואָללטען נון אויף אייגענע קאָסטען איינע זיכערהייטס-וואכע ערריכטען; דאך דער פאָליציימייסטער פערביעטעט איהנען; ער ווערדע געניג סאָלדאטען צור פערהינדערונג פאָן אונרוהען האבען. — דאך אלס עס צום אויסברוכע דער אונרוהען געקאָממען, דא וואר דאס שרעקליכסטע דער שרעקען געשעהען אָהנע דאס דיא פאָליציא עטוואס געטהאן העטטע. יא, דיא סאָלדאטען האבען דיא פליכטענדען יודען אין דיא הענדע איהרער פערפאָלגער צוריקגעטריעבען. ביא דער יעטציגען אונטערזוכונג וואורדע גערויבטעס יידישעס אייגענטהום אין דען סאָלדאטען-קאסערנען געפינדען, וואס דען בעוויז ליעפערט, דאס זיך אויך דיא סאָלדאטען אם רויבע בעטהיילינטען. מאן מאכט זיך דאראויף געפאסט, דאס דיא יודענפערפאָלגונגען אויך אין רוסיש-פאָלען איינטרעטען ווערדען. — דורך דיא אויסוואנדערונג דער יודען אויס זיד-רוסלאנד ליעגט דאָרט דער געטריידע-האנדעל, דער פאָן דען יודען בעטריעבען וואורדע, גאנץ דארניעדער; דיא זיד-רוסישען גוטס-בעזיטצער בעפירכטען דאהער איינען גראָססען קראך. אין פיעלען דאָרפערן פאָן פאָדאָליען (זיד-רוסלאנד) ערהיעלטען דיא יודען זאָגאר דען בעהאָרדליכען אויפטראג, איהרע וואָהנונגען צו פערלאססען אונד זיך צו פאקען.

וויא אויס פעטערסבורג טעלעגראפירט ווירד האבען 250 וואָהלהאבענדע יודען-פאמיליען דיא זיד-רוסישע שטאדט קיעוו פערלאססען, אום זיך נאך אמעריקא צו בעגעבען. אם 9-טען מאי ווערדען 800 יודען-פאמיליען אויס אָדעססא אונד אומגעגענד נאך פאלעסטינא אויסוואנדערן. דיעזע 800 יודען-פאמיליען זינד וואָהלהאבענד; זיא צייגטען דעם הילפס-קאָמיטע אין לעמבערג איהרע בעאבזיכטיגטע אויסוואנדערונג ניכט אן: ערסטענס, וויל זיא דעססען אונטערשטיטצונג ניכט בעדירפען, אונד צווייטענס וויל זיא עבען דורך איינע זאָלכע אנצייגע בעפירכטען, פערראטהען אונד אן דער אויסוואנדערונג פערהינדערט צו ווערדען.

פאָן דער מאָסקויער יודען-פערטרייבונג האבען וויר בערייטס בעריכטעט. אונטער דען אויסגעוויעזענען יודען בעפאנד זיך אויך איינע טאָדט-

נאכטראג.

דאס געסטריגע אבענדבלאטט דעס „פעסטער ללאָיד“ איבערזעטצט אויס איינער גראָססען רוסישען צייטונג פאָלגענדען בעריכט:

„באלטא איזט נעבסט בערדיטשעף דיא אם דיכטעסטען פאָן יודען בעפאָלקערטע שטאדט רוס־לאנדס. באלטא צעהלטע 40,000 איינוואָהנער, דארונטער 30,000 יודען. אלזאָ דריימאל מעהר יודען אלס כריסטען — אונד דעננאָך קאָננטען זיך דיא יודען ניכט פערטהיידיגען, ווייל זיא עס עבען ניכט דורפטען, דא זיא פאָם ריכטער היעראן פערהינדערט ווארדען. דיא וועניגען סאָלדאטען שטעללטען זיך פאָר דיא יודען אונד ליעסען זיא ניכט דיא פלינדערער אויסאיינאנדער טרייבען. זאָ קאם עס, דאס קוים 200 בויערן דיא גאנצע שטאדט צערשטאָרען קאָננטען. אונד וועלכע פורכטבארע צערשטאָרונג! — ניכט איינמאל איין איינציגער באקאָפען איזט גאנץ געבליעבען, וואָדורך דער הונגער נור נאָך פורכטבארער געוואָרדען. דיא רייכסטען יודען פאָן באלטא זינד היינטע בעטטלער אונד הונגערליידער. דיא פאָליצייא זעלבער יאגטע דיא יודען פאָרט אונד ערלויבטע איהנען ניכט, איהר איינגענטהום צו פערטהיידיגען. אם ערסטען טאגע דער פלינדערונג פערהאַפטעטע וואָהל דיא פאָליצייא 25 בויערן, ליעס זיא אבער באלד ווידער פרייא. — איין יידישער הויזבעזיטצער ערצעהלטע פאָלגענדעס: „אום מיין הויז צו שיטצען, האטטע איך אום סאָלדאטען געבעטען; מאן בעוויללינטע מיינע ביטטע אונד שטעללטע 12 סאָלדאטען ביי מיינעם טהאָרע אויף. נון קאמען דיא פלינדערער אונד דא זיא דיא סאָלדאטען אם טהאָרע געזעהען, זאָ גינגען זיא וואָהל ניכט דורך דאס טהאָר, צערטרוממערטען אבער אין געגענווארט דער סאָלדאטען דען אנליעגענדען צוין, דראנגען אין האָף אונד הויז אונד צערשטאָרטען מיין הויז אונד איינגענטהום עבענזאָ וויא אנדערווערטס. אלס מאן דיא סאָלדאטען פראגטע, ווארום זיא דיא פלינדערער דורכגעלאססען, דא אנטוואָרטעטען זיא: „מאן האט אונס נור בעפאָהלען, ניעמאנד דורך דאס טהאָר צו לאססען, אונד דאס האבען וויר געטהאן; אבער צור פערטהיידיגונג דעס צוינעס האטטען וויר קיינען בעפעהל!“ — דער גובערנער, וועלכער דיא רוהע ווידער הערשטעללטע, ליעס דען ראבבינער פאָן באלטא צו זיך רופען אונד דיעזער וואוסטע איהם פאָרלייפיג נור זאָ פיעל אנצוגעבען, דאס 29 יודען שווער אונד 62 לייכט פערוואונדעט ווארדען; אבער באלד דאראויף ווארדען נאָך איבערדעם 70 פערוואונדעטע יודען אויפגעפונדען.

דיא היעסיגען צייטונגען מעלדען: 180 אין באלטא פערוואונדעטע יודען ליעגען יעטצט אים שפיטאלע צו אָדעססא. אבער אויך דיא יידישע בעפאָלקערונג אין אָדעססא איזט פאָם שרעקען ערפאַסט. מאן ציטטערט פאָר דער מאָגליכקייט: עס קאָננטע אין אָדעססא אויך דערארטיגעס וויא אין באלטא פאָרקאָממען. דער גענעראל־גובערנער פאָן אָדעססא ליעס וואָהל דיא איינפלוססטען מאסרעגעלן טרעפפען, אום יעדע יודען־פיינדליכע בעוועגונג אים קיימע צו ערשטיקען אונד דאָך פערמאג זיך דיא איינגעשיכטערטע יידישע בעפאָלקערונג אין אָדעססא ניכט צו בערוהיגען.

אין קיעוו בעגיננט מאָרגען, אם 27־טען דיעזעס, דיא אויסשאַפפונג דער צום דאָרטיגען אויפענטהאלטע ניכט בערעכטיגטען יודען. דיא בירגערקראוואללע זינד נונמעהר ניכט געגען דיא יודען אללין, זאָנדערן אויך געגען דיא רייכערען ניכט־יודען געריכטעט.

איינע לאָנדאָנער דעפעשע אים היעסיגען „פעסטער ללאָיד“ מעלדעט: דער יידישע פארלאמענטס־דעפוטירטע באראָן וואָרמס וויללל אין דער נעכסטען זיטצונג דעס ענגלישען פארלאמענטס ווידער דען אנטראג איינברינגען: „דיא ענגלישע רעגיערונג מאָגע ענדליך שריטטע מאכען, אום אויך אללע איבריגען אייראָפּעאישען גראָססמעכטע צו איינעם געמיינזאמען פאָרגעהען געגען רוסלאנד צו בעוועגען. דיעזע נייערען יודען־פערפאָלגונגען אין רוסלאנד האבען אין גאנץ ענגלאנד איינען שרייא דעס ענטזעטצענס הערפאָרגערופען. אים אינטערעססע דער מענשליכקייט אונד גערעכטיגקייט זאָלל נון דיא רוסישע רעגיערונג אויפגעפאָרדערט ווערדען, דיעזען שוידערהאַפטען גרייעל־טהאטען באלדיגסט איין ענדע צו מאכען!“

איינע לעמבערגער דעפעשע פאָם 25־טען אפריל מעלדעט: אין אנגעלעגענהייט דער יודען־פערפאָלגונגען אין רוסלאנד האט היער ווידער איינע קאָנפערענץ שטאטטגעפונדען, אן וועלכער זיך דיא פערטרעטער דער בראָדיער, לעמבערגער אונד לאָנדאָנער הילפס־פעראיינע בעטהייליגטען. עס ווורדע בעשלאָססען, דיא לייטונג דער אויסוואנדערונג איינער דורכפיהרונגס־קאָממיססיאָן צו איבערטראגען, וועלכע מיט ווייטגעהענדען פאָללמאכטען פערזעהען ווירד. אין לעמבערג וואורדע איין שטענדיגעס אמט צור איבערוואכונג אונד רעגעלונג דער אויסוואנדערונגס־אנגעלעגענהייט איינגעריכטעט, וועלכעס נון יעדע וואָכע איינען אנדערען אבגעזאנדטען צור דורכפיהרונג זיינער אנאָרדנונגען נאָך בראָדי צו ענטזענדען האט. דאס גראָססע ענגלישע הילפס־קאָמיטע האט דיא לעמבערגער קרעדיט־אנשטאלט ערמעכטיגט, דיא אנגעוויעזענען געלד־בעטרעגע דיעזעס לעמבערגער שטענדיגען אמטע אויסצוצאהלען.

פרענומעראציאָנס־איינלאדונג.

וויר ערזוכען אונזערע געעהרטען פרענומעראנטען, דערען פרענומעראציאָנס־טערמין אם 1. מאי 1882 צו ענדע געהט (וואס גאנץ דייטליך אויף איהרער „אדרעס־שלייפע“ אנגעצייגט איזט), איהרע פרענומעראציאָן צו ערנייערן, דאמיט דיא פערזענדונג דער בלעטטער קיינע שטאָרונג ערליידע.

בריעפע דער רעדאקציאָן.

העררן ל׳ גליק אין איללאָ: איינע צייטונג, וועלכע מעהרמאלס וואָכענטליך ערשיינט, מוס שנעלל געשריעבען, שנעלל געזעטצט אונד שנעלל געדרוקט ווערדען. דעננאָך דירפען היער קיינע שרייב־פעהלער פאָרקאָממען; אבער ליידער זינד דיא דרוק־פעהלער אונפערמיידליך. — זיא קאָננען עס לייכט מערקען, דאס „פאָן איינען“ נור איין דרוק־פעהלער איזט, דא אים בלאטטע נאָך אימער „פאָן איינעם־שטאנד“ אויך איין שול־קינד וויים עס יא, דאס „פאָן“ אימער דען „דריטטען פאלל“ רעגיערט. אויך ווירד אָפט איין בלאטט וועגען שנעללען דרוקעס ניכט דייטליך געדרוקט, וואָראן שאָן יעדער צייטונגס־לעזער געוואָהנט זיין מוס.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער פרייזע.

געטריידע־געשעפט. פאָן ווייצען וואר געסטערן פיעל צו מארקטע געבראכט, דער פערקויף וואר גוט. 25000 מעטרצ׳ ווארדען פערקויפט.

ווייצען, טהייס־1000 מטרצ׳ 77 קילאָ 13.— גולד. — 500 מטרצ׳ 77 ק׳ 12,85 גול. 200 מטרצ׳ 76. קילאָ 12˙85 גולד. 100 מטצ׳ 76,3 קילאָ 12˙85 גולד. 500 מעטער־צענטנער 75. קילאָ׳ 12.80 גולדען. — פעסטער־באָדען 2000 מטרצ׳ 74,7 קילאָ׳ 12˙75 גולד, 300 מעטרצ׳ 74 ק׳ 12˙70 גולדען, 100 מעטער־צענטנער 74˙5 ק׳ 12.50 גולד. 300 מעטרצ׳ 75˙5 ק׳ 12.75 גול. — אַבער־טהייס 300 מעטערצ׳ 77. קילאָ 12.60 גולד, 200 מעטער־צענטנער 75˙ קילאָ 12,70 גולדען. 500 מעטערצ׳ 75˙ קילאָ 12˙25 גול, 100 מטרצ׳ 76. קילאָ 12.30 100 מטרצ׳ 75˙ ק׳ 12.20 גול. 200 מטרצ׳ 75, ק׳ 12,40 גול. (אללעס פער דרייא מאָנאטע.)

וויענער פרייזע.

וויענער שלאכט־פיעהמארקט. דער אויפטריעב אויף דעם וויענער שלאכט־פיעהמארקטע אם 24־טען ד׳ מ. בעטרוג 2999 שטיק. דאפאָן וואַרען: 1630 אונגארישע, 486 פאָלנישע אונד 901 דייטשע. דיא פרייזע שטעללטען זיך פער 100 ק׳: אונגארישע מאסט־אָכסען 50 — 61, גול. פאָלנישע 51 — 57,50 גולד. דייטשע 52 — 61. גולדען.

פעראנטוואָרטליכער רעדאקטער: מאיר בר״י רייז.

קאָנכורז.

אין דער היעזיגען איזראעליטישען אויטאָנאָמען אָרטהאָדאָקסען געמיינדע איזט דיא וואקאנט געוואָרדענע שטעללע איינעס שוחט ובודק וקורא נושׂא בעל תפלה מיט דעם וואָכענטליכען געהאלטע פאָן אכט גולדען מיט גאנצער שחיטה אונד נעבענעמאָלומענטען זאממט פרייער וואָהנונג זאָגלייך צו בעזעטצען. — בעווערבער, דיא מיט קבלות פאָן 3 אנערקאננטען אָרטהאָדאָקסען ראבבינען פערזעהען זיין מיססען, האבען זיך איינעם פראָבע־פאָרטראגע צו אונטערציעהען. רייזע־שפעזען ווערדען נור דעם אקצעפטירטען פערגיטעט.

טיסאָ־לאָק (סאבאָלטשער קאָמיטאט) תרמ״ב.

איזיק וויינבערגער, פרעזעס. 1—3

פרוכט־ אונד מעהל־פרייז־טאבעללע.

פריכטע	קוואַליטעט פר. העקטאל.	פער 100 קילאָגראַמם
ווייצען נאָרדאונגאַריש	74	11.75—11.85
" "	75	11.90—11.95
" "	76	12.——12.10
" "	77	12.15 12.25
" "	78	12.30—12.40
" "	79	12.45—12.50
" "	80	—.——.—
פעסטער באָדען נייער	74	12.15—12.20
" "	75	12.25—12.30
" "	76	12.35—12.45
" "	77	12.50—12.60
" "	78	12.65—12.70
" "	79	12.75—12.80
" "	80	—.——.—
טהייס	74	12.40—12.50
" "	75	12.55—12.60
" "	76	12.65—12.70
" "	77	12.75—12.85
" "	78	12.90—12.95
" "	79	13.——13.05
" "	80	—.——.—
ווייסענבורגער	74	12.25—12.30
" "	75	12.35—12.40
" "	76	12.50—12.60
" "	77	12.65—12.75
" "	78	12.80—12.85
" "	79	12.90—12.95

פריכטע	קוואַליטעט פר. העקטאל.	פער 100 קילאָגראַמם
קאָרן	72	8.75—8.45
גערסטע מאלץ	62	—.——.—
גערסטע פוטטער	62	7.75—7.60
האַפער	40	7.75—8.20
קוקורוץ באנאטער	75	7.40—7.35
אנדערער	73	7.35—7.30
הירזע	—	5.90—6.15

[illegible]			פער 100 קילאָגראַמם
ווייצען	פער פריה־יאהר		12.10
	"		—.—
	"		—.—
קוקורוץ	פריה־יאהר		7.24
נערסטע	"		—.—
האַפער	"		7.87
"	"		—.—
רעפס	"		—.—

באַללען־מעהל

	נוממער	פל.	קר.
דער באַללען צו 100 קילאָגראַמם פיס זאַק	0	21	80
	1	21	20
	2	20	60
	3	20	—
	4	19	60
	5	19	20
	6	18	40
	7	17	30
	8	16	20
	8½	14	40
שפיריטוס: אלטע פעסטהערע פריטפהעפע		33	50
" נייע " פארשפפעל		30	75

קורז־טאבעללע פאָם 25. אפריל.

געלדקורז	פל.	קר.
ווילבער־אַגיאָ	100	—
דוקאטען	5	62
קאסערלייך־אונגארישעם 8 גולדען גאלד־שטיק (20 פראנקס)	9	53
נאפאלעאנדאָר	9	53
דייטשע רייכסבאנקנאָטען	58	77
20 מארקשטיק	11	72
פאפיר־רובעל	1	21
לאָזע.		
1854־ער 4 פראָצענטיגע שטאאטס־לאָזע	119	75
1860־ער " גאנצע	131	—
דעטטאָ " האַלבע	134	—
1864־ער לאָזע צו 100 גולדען	172	50
דעטטאָ " 50 "	170	50
קאַסאַ רענטענשיינע	35	—
טירקען־לאָזע	28	50
קרעדיט־לאָזע	178	—
קלאַריי־לאָזע צו 40 גולדען	40	50
דאָנוי־דאמפשיפפאהרטס־לאָזע	109	—
אינסברוקער לאָזע	24	—
קעגלעוויטש לאָזע צו 10 גולדען	17	50
ראַאַבער לאָזע " 20 "	19	—
אָפנער לאָזע " 40 "	41	—
פאלפפי לאָזע " 40 "	37	—
רודאָלפס־לאָזע " 10 "	20	—
סאלם־לאָזע " 40 "	—	—
וואלדשטיינער לאָזע " 20 "	23	—
סט.־גענאָיס לאָזע " 40 "	44	—

לאָזע	פל.	קר.
סאַנקט־גענאָיס לאָזע צו 20 גולד׳	26	—
טריעסטער לאָזע " 100	127	—
דעטטאָ " 50	64	—
וואלדשטיין־לאָזע " 20	29	20
ווינדישגרעץ־לאָזע 20	38	—
אונגארישע־פרעמיען־לאָזע צו 100 גולד.	118	—
טהייס־רעגל.־לאָזע	111	50
וויענער־לאָזע.	125	70
ווערטה־פאפיערע		
אונגארישע גאָלדרענטע 6%	119	10
דעטטאָ צו 4 פראָצענט	89	15
אונגארישע פאפיער־רענטע	87	50
אונגארישע גרונדענטלאַסטונגען	97	75
טעמעשוואַרער באנאטער	95	—
זיעבענבירגישע	96	75
גאַליציש	102	—
בוקאָווינא	100	50
אונגארישע אייזענבאהן־אנלעהען	133	75
וויינצעהענט־אבלאָזונגס־אָבליגאַציאָנען	96	50
פפאנדבריעפע דער אונגארישען באָדענקרעדיטס צו 5 איינהאלב פראָצענט	101	—
דער אונגארישען היפאָטהעקען באנק צו 5½ פראָצענט	102	75
דער אונגארישען אללגעמיינען באָדענקרעדיטס־אנשטאלט צו 5 איינהאלב פראָצענט	98	50
דער אָסטבאהן	95	25
דער נאָרדאָסטבאהן	165	50

Eigenthümer und verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1882. — Druck v. M. Burian, Waitznerboulevard

ווטהענדער הייפע פאָן ווילדען בייערן, נאכדעם ער צאהלרייכע הייזער געפּלינדערט האטטע, דען פאָן יודען בעוואָהנטען שטאדטטהייל אנגעצינדעט. וועהרענד דעם בראנדעס שפּיעלטען דיא בעזאָפּפענען ווילדען בייערן איינע פאַרמליכע קאָמאָדיע. זיא דראנגען דאנן געגען דיא פליכטענדען יודען אונד ערשלוגען צאהלרייכע פאָן איהנען. מעהרערע פרויען אונד קינדער ווארדען אין דיא פלאממען געוואָרפען. — ביז אין דיא שפּעטע נאכט דויערטע דאס מאָרדען.

איינע אמטליכע לאָנדאָנער דעפּעשע פאָם 27. אפּריל מעלדעט: איך דיא אנפאנגע דעם יודישען דעפּיטירטען וואָרמס אנטוואָרטעטע דער מיניסטער אים ענגלישען פּארלאמענטע פאָלגענדעס: נאך איינעם אמטליכען בעריכטע ווארדע אין באלטא איין יודע געטאָדטעט אונד פיעלע שווער פערוואונדעט: איינע פרויא ווארדע געשענדעט. קינדער ווארדען ניכט געטאָדטעט. דער שאדען אין באלטא בעטראָגט איינע מילליאָן רובעל. דיא רוסישען בעהאָרדען זינד אייפריג בעמיהט, דיא שולדיגען צו פערהאפטען. — דיא נאכריכט, דאס דייטשלאנד עס זעלבער אנגערעגט, דאס אללע אייראָפּעאישען גראָס-מעכטע צוזאממען געגען דיא יודען-פערפאָלגונגען אין רוסלאנד איינשרייטען מאָגען, איזט אונבעגרינדעט. (זאָ זאגטע דער ענגלישע מיניסטער. ווענן נון דיא רוסישען אמטליכען דעפּעשען פאָן איינעם געטאָדטעטען יודען, פאָן איינער געשענדעטען פרויא אונד פאָם שאדען איינער מילליאָן רובעל בעריכטען, זאָ איזט מאַן שאָן אן דען שפּיטאָנעלליך געוואָרדענען „איינען קאָזאקען“ געוואָהנט; אבער עס איזט צו בעדויערן, דאס נונמעהר איך דער ענגלישע מיניסטער דיעזען רוסישען אמטליכען בעריכטען גלייבען שענקט.)

דיא היטיגען מאָרגען-בלעטטער פערעפפענטליכען איים וואַרשויא פאָלגענדע דעפּעשע: צום רעגירענדען פּרעזידענטען דער פעראייניגטען שטאאטען נאָרד-אמעריקאס בעגאב זיך איינע דעפּוטאציאָן, אים זיינע פיירשפּראכע צו גונסטען דער רוסישען יודען נאכצוזוכען. דער פּרעזידענט אנטוואָרטעטע: „איך ווערדע מיין מעגליכסטעס טהון, אים דיא רוסישע רעגיערונג צו פעראנלאססען, דיא יודען איך דאס ווירקזאמסטע צו שיטצען. איך האבע היעריבער אינזערעם געזאנדטען אין פּעטערסבורג בערייטס איינען ענטשפּרעכענדען אויפטראג ערטהיילט. יעדענפאללס דארף אינזערען יודישען איינוואָהנערן, דיא זיך אין רוסלאנד אויפהאלטען, ניכטס געשעהען.“ — (נון פאָר אמעריקא האט איהר רוסלאנד רעספּעקט!)

פערשיעדענע נייאינקייטען.

*) הערר אָליפאנט) ליעס אים געסטריגען מאָרגענבלאטט דער נייען פרייען פּרעססע פאָלגענדע ערקלערונג פעראָפפענטליכען: „הערר רעדאקטער! אין איינער דעפּעשע איהרעס לעמבערגער בעריכט-ערשטאטטערס וואר דער זאטץ ענטהאלטען, דאסס דאס פאָן מיר אונטערשטיטצטע „פּראָיעקט דער יודען-אויסוואנדערונג נאך פאַלעסטינא“ פאָן דען מיססיאָנערען געפּלאנט ווירד — אונד איך דיא פערליישונג דער יודען צום אבפאלל פאָן איהרעם גלויבען געריכטעט איזט. — ערלויבען זיא מיר, דיעזעם געדאנקען איך דאס ענטשיעדענסטע צו ווידערשפּרעכען! — עס עקזיסטירט קיינע וויא אימער געאַרטעטע פערבינדונג צווישען דיעזעם מיינעם פּראָיעקטע אונד אירגענד איינער כריסטליכען געזעללשאפט. איך געהאָרע קיינער כריסטליכען קירכע אן! איך פּראָבשירע אים טיעפסטער זעעלע אלל דיאעניגען, וועלכע דאראויף אויסגעהען, אנדערס-גלייביגע צו איהרעם גלויבען צו בעקעהרען, זאָ איינען זעעלען-שאכער בעטרייבען אונד זיך צווישען דען מענשען אונד זיין געווייססען שטעללען! — ל. אָליפאנט.“

*) דער האָף ווידער אין בודאפּעסט.) איהרע מאַיעסטעט, אונזערע קאָניגין, איזט געסטערן נאכמיטטאג היער איינגעטראָפפען, אונד זיינע מאַיעסטעט אונזער קאָניג ווירד אם 2-טען אָדער 3-טען מאי היער ערוואַרטעט. וועהרענד דעם היעזיגען איינפּנטהאלטעס דעם קאָניגס ווערדען היער אויך אללגעמיינע אודיענצען שטאטטפינדען! —

*) סלאווי דאנקט אב.) אונזער געמיינזאמער פינאנץ-מיניסטער, הערר פאָן סלאווי, האט זיינער מאַיעסטעט דאס געזוך איינגערייכט, איהן פאָן זיינער שטעללע אלס געמיינזאמער פינאנץ-מיניסטער צו ענטלאססען, דא ער זיך נון אינס פּריוואטלעבען צוריקציעהען וויל. וויא עס הייסט, ווירד אנשטאטט סלאווי, הערר פאָן קאללאי געמיינזאמער פינאנצמיניסטער ווערדען!

*) קריעג געגען דיא רעוואָלוציאָנערע.) פאָרגעסטערן, אים 3 אוהר נאכמיטטאגס, נאך שלוס אונזערעס בלאטטעס, איזט היער פאָן אונזערעם קאָממאנדאנטען אים זידען אונזערער מאָנארכיע פאָלגענדע אמטליכע דעפּעשע איינגעטראָפפען: אים נאָרדען דער קריוואשציע ווארדען ווידער אונזערע סאָלדאטען ביים וואססערהאָלען פאָן 30 רעוואָלוציאָנערען, וועלכע זיך ווידער אים דעם געביגע הערומגעשליכען, אנגעשאָססען, וואָדורך 4 אונזערער סאָלדאטען שווער פערוואונדעט ווארדען, אינצווישען איילטע אבער איינע הילפע פיר אונזערע אנגעשאָססענען סאָלדאטען הערביי, אונד נאך קורצעם געפעכטע ווארדען דיא 30 רעוואָלוציאָנערע ווידער פערטריעבען. — דיא זידליכע הערצעגאָווינא ווארדע נון ווידער פאָן 26 נעבענאיינאנדער פאַרדיקענדען רעגימענטערן דורכשטרייפט. קליינערע רעוואָלוציאָנס-באנדען ביז צו 50 מאנן שטארק ווארדען געטראָפפען אונד נאך קורצעם געפעכטע צערשפּרענגט, וואָביי דיא רעוואָלוציאָנערע פיעלע טאָדטע, פערוואונדעטע אונד לעבענס-מיטטעל צוריקלאססען מוסטען. 7 רעוואָלוציאָנערע ווארדען געפאנגען. וויר האטטען קיינע פערלוסטע. — (דען וועזענטליכען אינהאלט דיעזער דעפּעשע קאָננטען וויר שאָן אין איינעם טהיילע דער איפלאגע אונזערעס פאָריגען בלאטטעס מיטטהיילען. אים דערזעלבען ענטנעהמען וויר, דאסס דאס טרייבען דער רעוואָליציאָנערע נאך אימער פאָרטדויערט אונד איך ניכט זאָבאלד איין ענדע נעהמען ווירד!) — אונזער קאָממאנדאנט אים זידען דער מאָנארכיע האט נון איינע קונדמאכונג אן דיא דאָרטיגען איינוואָהנער ערלאססען, דערען אינהאלט דאהין לויטעט, דאס אללע יענע פליכטלינגע, וועלכע ביז צום 20. מאי אין איהרע היימאטהאָרטע צוריקקעהרען, זיך ביי דער בעהאָרדע מעלדען אונד קיינע געמיינען פערברעכען בעגאנגען, קיינע שטראפע צו בעפירכטען האבען; אבער דיאעניגען פליכטלינגע, דיא דיעס ניכט טהון אונד זיך נאך געמיינע פערברעכען צו שולדען קאָממען לאססען, ווערדען נאך דער שטרענגע דעם געזעטצעס בעשטראפט!

*) שיינטאָדט ביי דיא דיפטעריטים.) דיא ענטצינדונג דעם ראכענס איזט איינע זעהר געפעהרליכע קראנקהייט, דיא נונמעהר אונטער דעם נאמען „דיפטעריטים“ בעקאננט איזט, אונד נאמענטליך פיעלע קינדער הינראפפט. דער טאָד אין פאָלגע דער „דיפטעריטים“ איזט זאָציזאגען אין ערשטיקונגס-טאָד, וועלכער דורך דיא ענטצינדונג דעם ראכענס הערביינעפיהרט ווירד. פראנצאָזישע בלעטטער מאכען נון דאראיף אויפמערקזאם, דאס מאַן היעביי זעהר אכט געבען מיססע, דאס איין בלאָסער „שיינ-טאָד“ ניכט אלס ווירקליכער טאָד בעטראכטעט ווערדע. דא דיא ענטצינדונג דעם ראכענס דאס אטהמען ערשווערט אָדער גענצליך פערהינדערט, זאָ קאננטע מאַן לייכט דען קראנקען, ביי דעם מאַן קיין אטהמען בעמערקט, פיר טאָדט האלטען, וועהרענד דערזעלבע אין ווירקליכקייט נור אלס טאָדט שיינט, דא ער איינגעבליקליך אים אטהמען פערהינדערט איזט. אין פאריז שטארב דיעזער טאגע איין 8-יעהריגעס מעדכען אן „דיפטעריטים“; 36 שטונדען שפּעטער זאָלל-

---

איך אייערן הייסען דורך פריוואט-ראכע פערלעצט! איהר, גראף קאלאָננא, ווארדעט מיט עהרען איבערהייפט. איך, באראָן סאוועללי, ווארדע דער בעפעהל איבער איינע פּראָווינץ אנפערטרויט. געראכטע דער טריבון איינער איינציגען בעליידיגונג, דיא איהם אלס פלעביער פאָן אייך ווידערפאהרען וואר? איהר מאכט מיר שטאָלץ צום פאָרוואורף! וואר עס מיין פעהלער, דאס איהר מיינער מאכט געהולדיגט? — שמייכעלייא אויף דען ליפּפען, ניכט אים הערצען! ניין! איך האבע אייך ניכט בעליידיגט. דיא וועלט זאָלל עס ערפאהרען, דאס איהר ניכט מיר, ניכט מיינער פערזאָן, זאָנדערן דער פרייהייט, דער גערעכטיגקייט, דעם געזעטצע, דער אָרדנונג אונד דער וויעדערהערגעשטעללטען גראָססע ראָמס דען קריעג ערקלערט האבט! איהר זאָללט נון אלס פערברעכער שטערבען!“

דיא אנגעקלאגטען באראָנע בליעבען דיא גאנצע נאכט הינדורך ביי פערשלאָססענען אונד בעוואכטען טהירען פאָר דען ריכטערן. דאָרט אים שפּייזע-זאאלע וואר נאך דער שאָנע שפּייזע-טיש מיט גאָלדענען אונד זילבערנען געפעססען בעדעקט; עס וואר דאס בילד דעם לעבענס אונד דעם גענוססעס, אונד היער אים געריכטס-זאאלע וואר דאס זיננבילד דער פעראורטהיילונג אונד הינריכטונג. דיא פערצווייפלונג דיעזער באראָנע וואר אויסעראָרדענטליך; נור דער אלטע קאָלאָננא, דער זיך איינער מיששולד אן דיעזעם פערברעכען ניכט בעוואוסט וואר, בעהויפּטעטע זיינען געביעטענדען כאראקטער. ער שייטט, וויא איין לאָווע אין זיינעם קעפיג, וויטהענד אים געריכטס-זאאלע אומהער, וואללטע פאָן קיינעם פערהאָרע וויססען, שטיעס לויטע פערווינשונגען אונד דראָהונגען אויס, שלוג מיט דער פויסט שטאַרק אן דיא טהירע אונד פערלאנגטע, הינויסגעלאססען צו ווערדען!

דיא מאָרגען-דעממערונג בעלייכטעטע דיא בלאססען אונד פערצווייפעלטען געזיכטער דער אנגעקלאגטען, אונד אלס דיא גראָסע גלאָקע צו לייטען אנפינג אונד דאמיט דיא באלדיגע הינריכטונג פערקינדעטע — ווארדען דיא געזיכטס-ציגע דער באראָנע נאָגען ענטשטעללט אויס פורכט אונד שרעקען.

יעטצט ווארדע דיא טהירע געאָפפנעט אונד מעהרערע שווארצגעקליידעטע גייסטליכע טראטען איין, פאָר וועלכען דיא באראָנע איהרע לעטצטע בייכטע אבלעגען זאָללטען. ביים אנבליקע דער שווארצגעקליידעטען גייסטליכען וואר דיא פערצווייפלונג דער פעראורטהיילטען זאָ גראָס, דאס זיא דיא שפּראכע ביינאהע פערלאָרען. דיא פעראורטהיילטען באראָנע בייכטעטען אייך. נור גראף שטעפאן קאָלאָננא זאגטע צו איינעם גייסטליכען וויטהענד: „טרעטעט מיר ניכט נאהע, זאָנסט פערגרייפע איך מיך אן אייך!“

„מיין זאָהן! (זאגטע דער גייסטליכע) בערייטע דיך פיר דיא שרעקליכע שטונדע פאָר!“

„זאָהן? (שריע דער אלטע קאָלאָננא) איך בין אלט גענוג, אום דיין גראָספאטער צו זיין! זאגע דעם, דער דיך געשיקט האט, דאס איך צום טאָדע ניכט בערייט בין אונד נאך קיינע נייגונג היעצו אין מיר פערשפּירע! איך בין וואָהל שאָן אלט, אבער איך וויל אום צוואנציג יאהרע לענגער לעבען, ווענן איך מיר נור ניכט דען טאָד דורך איינע ערקעלטונג אין דיעזער פערדאמטען נאכט, דיא איך דא צוגעבראכט, האָלע!“

אין דיעזעם אייגענבליקע הערטע מאַן פאָן דרויסען איין דומפּפעס געמורמעל; דא הערטע מאַן דייטליך פיעלע שטיממען רופען: „טאָד דען מאָרדערן! טאָד דען פערברעכערישען באראָנען!“

אין פריהעסטער מאָרגען-שטונדע וואר נעמליך בערייטס דער גראָסטע טהייל דער בעפאָלקערונג פאָן ראָם פאָר דעם פאלאסטע דעם ריענצי פערזאממעלט; דאס פאָלק וואר ביינאהע וויטהענד, אלס עס דאס ערייגניס פערנאָממען, דאס דיא באראָנע דען ריענצי ערמאָרדען לאססען וואללטען.

ריענצי האט נאך מיטטערנאכט דען געריכטס-זאאל פערלאססען, זיך אין דאס צימער זיינער פרויא בעגעבען אונד מיט איהר אונד זיינער שוועסטער אירענע דען פאָרפאלל בעשפּראָכען. דיעזע ביידען דאמען צייגטען איין ווייכעס הערץ אונד ריעטהען דעם ריענצי פאָן דער הינריכטונג דער באראָנע אב; זיא מיינטען, דאסס דאס בלוטפערגיעססען זאָ פיעלער עדעל-לייטע זיינער הערשאפט נאכטהייליג ווערדען מיססע. —

דעם מאָרגענס, אלס דיא באראָנע שאָן געבייכטעט אונד צום טאָדע זיך פאָרבערייטעט האטטען, טראט ריענצי ווידער אין דען געריכטס-זאאל אונד זאגטע צום ריכטער פאָלגענדעס: „איהר האבט דיא אנגעקלאגטען פעראורטהיילט — אבער . . .“

„קיין אבער! (זאגטע דער ריכטער) וויר אורטהיילטען נאך רעכט אונד געזעטץ. הערעט דאס געשרייא אונד דען געריכטען צאָרן דעם פאָלקעס. ווענן איהר דיא באראָנע בעפרייט, דאנן ווירד איהר פערלאָרען.“

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

קראנקע אלטע יידישע פֿרויא, וועלכע איז מאָסקוי-אויסגעשאַפֿט ווערדען זאָללטע. דער ארצט שטעללטע איהר איין ציינגיס אויס, אין וועלכעס עס היעס, דאס דיא אלטע פֿרויא איז פֿאללע איהרער אבריזע אונבעדינגט שטערבען מיסטע. דיא בעהאָרדע פֿראגטע דען ארצט: וויא לאנגע דיא טאָד-קראנקע פֿרויא איבערהויפּט נאָך צו לעבען האבע, אונד אלס דער ארצט מיט „האָכסטענס 10 טאגע!" אנטוואָרטעטע, ערווידערטע דיא בעהאָרדע: „גוט! דער אלטען יידין זאָלל אינזערערזייטס וועהרענד דיעזער צייט ניכטס געשעהען, ווענן אבער ביז דאהין דער טאָד ניכט איינטריטט, זאָ מוס זיא אונבעדינגט מאָסקוי פֿערלאססען!"

פֿערנער ווירד אויס פּעטערסבורג טעלעגראַפֿירט: דיא עמפּאָרונג דער בעססערען רוסישען געזעללשאַפֿט איבער דיא שענדליכען יודען-פֿערפֿאָלגונגען איזט עבענזאָ גראָס, וויא דערען ערביטטערונג געגען דיא רוסישע רעגיערונג, וועלכע דיא פֿערפֿאָלגונג ניכט צו פֿערהינדערן וואוסטע. דיא ערביטטערונג ווענדעט זיך דירעקט געגען איגנאַטיעף, וועלכען מאן אלס דען גראָסטען יודען-פֿיינד בעטראַכטעט!

איינע אמטליכע פּעטערסבורגער דעפּעשע פֿאָם 26-טען אפּריל מעלדעט: אין דער נאכט פֿאָם 25-טען אויף דען 26. אפּריל איזט אין קאמענעץ-פּאָדאָלסקי (אין דער נעהע דער רוסישען גרענצע, ניכט וויט פֿאָן בראָדי) איינע גראָסע פֿייערס-ברונסט אויסגעבראָכען. פֿיעלע יודען-הייזער אונד געוואָלבע ווארדען ביז אויף דען גרונד פֿערבראנגט אונד אין איינען אשען-הויפֿען אומגעוואנדעלט. דער שאדען ווירד אויף איינע האלבע מילליאָן געשעטצט.

איינע וואַרשויער דעפּעשע פֿאָם 25-טען אפּריל מעלדעט: אין דען לעטצטען טאגען זינד אבערמאלס איינינע הונדערט וואַרשויער יודען אויסגעוואנדערט. — אויס באלטא זינד ניכט נור דיא יודען, זאָנדערן אויך דיא כריסטליכען גוטס-בעזיטצער געפֿליכטעט, דענן זיא בעפֿירכטען, דאס דיא ווילדען בייערן זיך נון אויך געגען דיא רייכען ניכט-יודען ווענדען ווערדען. — אלס דיא ווילדען בייערן אין באלטא דאס מאָרדען אונד פּלינדערן בעענדעטען, פֿיגעלטען זיא אין איהרעם רוישע אויך דיא פּאָליציא הויז, אונד זיא צוואנגען אויך דיא רוסישען גייסטליכען דאצו, דאס זיא מאנכעס יודענמערבען געוואלטזאם טויפֿען אונד עס מיט איינעם ווילדען בייערנ-יונגען טרייען מיסטען! נאטירליך וואר ניר דיעס אללעס איינע טרויריגע קאָמאָדיע. דיא אינגליקליכען יודען זינד פֿערצווייפֿעלט, דענן וויא עס היסט, האבען זיך דיא רוסישען בייערן צו איינעם אללגעמיינען פֿערטילגונגס-קריעג געגען דיא יודען פֿערשוואָרען.

פֿערנער מעלדעט איינע פּעטערסבורגער דעפּעשע פֿאָם 26-טען אפּריל: אויך אין אלעקסאנדריא (עבענפֿאללס אין זיד-רוסלאנד) זינד זעהר ערנסטע אונרוהען אויסגעבראָכען. דער דאָרטיגע גובערנער, גענעראל גורקאָ, ענטזענדעטע וואָהל געגען דיא ווילדען בייערן מעהרערע ארמעע-אבטהיילונגען, אבער דיעזע שטיעסען אויף 2000 וואָהלבעוואפֿפֿנעטע ווילדע בייערן. עס ענטשטאנד איין קאמפֿף צווישען סאָלדאטען אונד בייערן — אונד דיא סאָלדאטען מיסטען פֿאָר דער איבערמאכט אונד געוואלט דער ווילדען בייערן צוריקווייכען. — דיעזער פֿאָרפֿאלל, דאס אויך שאָן דיא סאָלדאטען דען ווילדען בייערן ניכט מעהר בייקאָממען קאָננען, פֿערזעטצטע אללעס אין אנגסט אונד שרעקען.

דיא הילפֿס-קאָמיטעס פֿאָן בערלין, לאָנדאָן, וויען, פּאריז אונד נעוו-יאָרק צור אונטערשטיטצונג דער אויס רוסלאנד פֿערטריעבענען יודען בעריעטהען אם 23-טען אונד 24-טען איבער איין געמיינזאמעס פֿאָרגעהען. דאס דייטשע הילפֿס-קאָמיטע איבערנימט נון דיא בעפֿאָרדערונג דער אויסוואנדערונג פֿאָן בראָדי ביז האמבורג, וועהרענד דיא לאָנדאָנער אונד נעוו-יאָרקער קאָמיטעס דיא בעפֿאָרדערונג אויף דעם מעערע, נעמליך פֿאָן האמבורג נאָך אמעריקא, אויף זיך נעהמען. עס ווארדע בעשלאָססען, ניר זאָלכע אויסוואנדערער צו אונטערשטיטצען, וועלכע אין איהרער נייען היימאטה אויסזיכט האבען, זיך זעלבסט צו ערנעהרען. דאס הילפֿס-קאָמיטע פֿאָן פּאריז אָרדנעט דאגן דיא פֿערהעלטניססע דער אויסוואנדערער אין דער נייען היימאטה. אללע געלדער זינד אן דיא קאָמיטעס פֿאָן בערלין אונד לאָנדאָן אבצופֿיהרען, וועלכע דען איבריגען קאָמיטעס רעכנונג אבלעגען.

אויך אין פּראג האט זיך אונטער דעם פֿאָרזיטצע דעם בירגער-פֿאָרשטעהערס איין קאָמיטע צור איינליייטונג פֿאָן געלד-זאמלונגען צו גונסטען דער פֿערפֿאָלגטען רוסישען יודען געבילדעט. דאסזעלבע געשיעהט אויך אין אללען גראָססערען געמיינדען באָהמענס.

אויך אין אגראם האט זיך איין פֿעראיין צור אונטערשטיטצונג פֿערפֿאָלגטער רוסישער יודען געבילדעט. דער אגראמער גוטס-בעזיטצער, הערר פּריעסטער, שפּענדעטע זאָפֿאָרט טויזענד גולדען.

איינע לעמבערגער דעפּעשע פֿאָם 27-טען אפּריל מעלדעט: דיא פּאָליציי-דירעקציאָן האט דאס לעמבערגער הילפֿס-קאָמיטע איינגעפֿאָרדערט, דיא פֿיעלען פֿליכטענדען רוסישען יודען, וועלכע יעטצט אין לעמבערג אין דעם עלענדעסטען צושטאנדע הערומאירען, זאָ שנעלל אלס מאָגליך ווייטער צו טראנספּאָרטירען. דאס לעמבערגער הילפֿס-קאָמיטע טעלעגראַפֿירטע דאהער אין דיעזער אנגעלעגענהייט אן דאס הילפֿס-קאָמיטע אין בראָדי. דיא אין לעמבערג אויס רוסלאנד אנגעקאָממענען יידישען שטודענטען ווערדען אויף קאָסטען דעם קאָמיטעס ביז צו איהרער ווייטער-בעפֿאָרדערונג פֿערפֿפֿלעגט. דיא אבגעזאנדטען דעם לאָנדאָנער הילפֿס-קאָמיטעס אונד דער לעמבערגער ראבבינער לאָווענשטיין בעגעבען זיך נאָך פּעסט, אום אויך אין אונגארן הילפֿס-פֿעראיינע צור אונטערשטיטצונג דער רוסישען יודען פֿעראנשטאלטען צו לאססען.

וויענע נייערע פּעטערסבורגער דעפּעשע מעלדעט: דיא ניהיליסטען וואָללען דיא פֿערוויררונג אונטער דען געפּייניגטען יודען אויסניטצען אונד פֿאָרדערן דיא פֿערצווייפֿעלטען יודען אויף, זיך דען ניהיליסטען אנצושליעסען. — איינע אין פּעטערסבורג צוזאממענגעטרעטענע יידישע קאָנפֿערענץ פֿערלאנגט, דיא רוסישע רעגיערונג זאָלל דען געפּלינדערטען יודען שאדען-ערזאטץ לייסטען, וויל דיא קרעפֿטע אונד מיטטעל דער איבריגען נאָך ניכט געפּלינדערטען רוסישען יודען בערייטס דורך דיא פֿאָריעהריגען אָפּפֿער ערשאָפּפֿט זייען.

פֿערנער ברינגט איינע פּעטערסבורגער דעפּעשע פֿאָם 27-טען אפּריל פֿאָלגענדע, פֿאסט קאָמישע מעלדונג: דיא רוסישע רעגיערונג וויל פֿיר רוסלאנד איין נייעס יודען-געזעטץ שאַפֿפֿען. דיעזעס געזעטץ זאָלל אונטערשיידען צווישען געבילדעטען אונד אונגעבילדעטען יודען. דען געבילדעטען זאָלל דער איינפֿלגעהאלט אים גאנצען רייכע ערלויבט זיין! דיא אונגעבילדעטען אבער זאָללען ערסט פֿאָן דער צושטיממונג דער אָרטס-בעוואָהנער אבהענגיג זיין אונד אין איינעם אָרטע נור דאנן וואָהנען דירפֿען, ווענן עס דיא איבריגען איינוואָהנער ערלויבען. — מאן וויל דאדורך דיא יודען צור בילדונג אנאייפֿערן, דאמיט זיא דען שלעכטען וועג דער אונגעבילדעטען „חסידים" פֿערלאססען זאָללען. (וועלכער אונזינן! וויא ווייס מיט איין יודע געבילדעט זיין, וועלכעם מאאס פֿאָן וויססען מיס ער האבען, אים איבעראלל אין רוסלאנד וואָהנען צו דירפֿען? גאנץ רוסלאנד איזט ראָה אונד אונגעבילדעט; געראדע דיא יודען מיססען געבילדעט זיין! — אונד דאנן ווערדען דענן דיא בויערן ביי איהרעם פּלינדערן אונד רויבען פֿאָן יעדעם יודען צוערסט איין צייגניס איבער זיינע בילדונגס-גראד אבפֿערלאנגען? מיט רעכט פֿערלאנגט דאהער דער רוסישע פֿינאנצמיניסטער, דאס מאן ליעבער אללע יודען עמאנציפּירען אונד זיא זאָ וויא יעדען בירגער פֿאָר געוואלט שיטצען מאָגע.)

איבער דען בראנד אין קאמענעץ-פּאָדאָלסקי בעריכטעט דאס היטיגע „פּעסטער שיראָל" פֿאָלגענדעס איינציהיליכע: אין קאמענעץ האט איין

פֿאָלליעטאָן.

הערר שער אונד פֿאָלק.

(32-טע פֿאָרטזעטצונג.)

„יער אלס הערר שער גענבארען איזט. (זאָגטע סאוועללי ווייטער) אונד נור דורך דיא פֿורכט רעגיערט אונד אייסוועריגע סאָלדאטען צור ערצווינגונג דעם געהאָרזאמס האלטען מוס, זאָלל שפּאַרזאם זיין. ווער אבער צום הערר שער געוועהלט ווארדע, דאס פֿאָלק פֿיר זיך געוואָננען האט אונד דורך ליעבע רעגיערט, מוס דיא וויישערע ניינוג דעם פֿאָלקעס דורך פֿרייגעבינקייט געווינגען אונד זיינע ניעדריגע געבורט מיט פּראכט אונד גלאנץ איבערציעהען." —

וואר שאָן דער פֿאָרוואורף דער ניעדריגען געבורט איינע בעליידיגונג פֿיר ריענצי, זאָ שטייגערטע זיך זיינע אויפֿרעגונג נאָך מעהר, אלס נאָך שטעפֿאן קאָלאָננא דיא וואָרטע הינצופֿיגטע: „אונד איך גלייבע, טריבון, דיא קוטטע, דאס קלייד דער דעמוטה, ווירדע אייך בעססער פּאססען, אלס דיעזעס פּרעכטיגע קלייד דעם שטאָלצעס!" — ביי דיעזען וואָרטען בעריהרטע נאָך שטעפֿאן קאָלאָננא מיט זיינער האנד דאס ווייסע, מיט גאָלד געשטיקטע פּורפּור-געוואנד ריענצי'ס.

„נון (זאגטע ריענצי), ווענן דיא הערין באראָנע דיא גראָבע קוטטע. דיא געוואָהנליך איין פֿערברעכער צו טראָגען פֿלעגט, זאָ זעהר ליעבען, זאָ ווערדען זיא, עהע וויר אונס טרענגען, נאָך גענוג דאפֿאָן זעהען קאָננען. — אונד יעטצט, עדלער באראָן סאוועלי, וויל איך אייך נאָך איינע פֿראגע פֿאָרלעגען, דיא אלל איירען שארפֿזינן אין אנשפּרוך נעהמען ווירד: „איזט עס בעססער פֿיר דען בעהערשער איינעס שטאאטעס, צו נאכזיכטיג אָדער צו גערעכט צו זיין? — נעהמעט אייך צייט צור אנטוואָרט! — איהר ערבלייכעט? איהר ציטטערט? איהר ווענדעט אייך אב? — באוועיכט אונד מאָרדער! דיין געוויססען האט דיך פֿערראטהען! — איהר הערען! וואָללעט איהר אנטוואָרטען פֿיר איירען מיטשולדיגען?"

„ניין! (ריעף אָרזיני) ווענן וויר ענטדעקט זינד, זאָ וואָללען וויר איינען שריטט ווייטער געהען!" — ביי דיעזען וואָרטען צאָג באראָן אָרזיני זיינען דאָלך אונד שטירצטע זיך מיט דעמזעלבען אויף ריענצי'ס ברוסט. דער שטאָס וואר וואָהל זעהר גראָס; דער דאָלך דורכשטאך וואָהל דאס פּורפּור-געוואנד, אבער ריענצי'ס לייב בליעב אונפֿערוואונדעט, דא ער זיך יענעם אבענד איינען פּאנצער אונטער דעם העמדע געטראגען.

ריענצי קלאטשטע לויט אין דיא הענדע — זאָפֿאָרט ווארדען דיא טהירע דעם נעבען-געמאכעס געאָפֿפֿנעט, אונד דא זאה מאן דיא פֿיעלען ריכטער — אונד אים הינטערגרונדע שטאנדען צאהלרייכע בעוואַפֿפֿנעטע סאָלדאטען.

ריענצי בעטראכטעטע יעטצט דען ניעדערגעשמעטטערטען מאָרדער מיט פֿערעכטליכעם לעכעלן אונד זאגטע: „ביז געסטערן אבענד ליעס איך מיר עס ניכט טרייִמען, דאס איך אונטער מיינעם שטאאטסקליידע אויך נאָך איינע געהיימע ריסטונג טראגען מיססע. איהר הערען האבט מיר איינע שרעקליכע לעהרע געגעבען, אונד איך דאנקע אייך!"

מאן קאנן זיך לייכט דענקען, וויא דיא פּאטריציער ביים אנבליקע דער ריכטער אונד דעם פֿערברעכערס אים געריכטס-זאאלע ערשראקען. דיא ווענדע דעם געריכטס-זאאלעס וואַרען מיט בלוט-ראָטהער זיידע איבערצאָגען; דאס נאלט דאמאלס אלס זיננבילד דעם פֿערברעכענס אונד דעם מאָרדעס. —

„שורקען! (ריעף אָרזיני דעם רודאָלף ענטגעגען) אלוא דוא האסט אונס פֿערראטהען!"

דער מאָרדער לעכעלטע דען באראָנען ענטגעגען אונד זאגטע: „איך, רודאָלף אויס זאכסען, דיענע איממער דעם, דער מיר דאס מייסטע געלד אנביעטעט; איהר נאבט מיר גאָלד, דאמיט איך איירען פֿיינד ערשלאגע. אייער פֿיינד בעצוואנג מיך, ער שענקטע מיר דאס לעבען, אונד דאס לעבען איזט מעהר ווערטה אלס גאָלד!"

„אלוא, איהר הערען באראָנע! (ריעף דער ריכטער) איהר געשטעהט זאָמיט אייער פֿערברעכען איין. וואָ איזט אייער שארפֿזינן, באראָן סאוועללי? וואָ אייער שטאָלץ, באראָן אָרזיני? — איזט עס מיט דער ריטטערשאַפֿט זאָ וויט געקאָממען, דאס זיא זיך שאָן מיט געמיינען מאָרדערן פֿערבינדעט?" —

יעטצט זאגטע ריענצי מיט בישטערעם אונד ליידענשאַפֿטליכעם טאָנע: „זאגעט מיר, איהר הערען באראָנע! וואס האבע איך אייך אונד איירען אנגעהאָריגען צו ליידע געטהאן? איך האבע דיא פֿרעמדען שורקען — זאָלכע, וויא אייער אנקלעגער רודאָלף איזט — אויס ראָם פֿערבאננט אונד נעועטצע אונד אָרדנונג ווידער הערגעשטעללט. — וואָהל וואהר! איך האבע מיך נעגען איירען וויללען פֿאָם פֿלעביער-שטאנדע צום טריבון פֿאָן ראָם עמפּאָרגעשוואונגען. צייגטע איך אבער יענען איבערמוטה איינעס עמפּאָרקאָממלינגס? קיין גאָלדשטיק אין איירעם גאָלד-קאסטען ווארדע דורך איבערמיטהיגע נעוואלט בעריהרט; קיין האאר